

Minister van Asiel en Migratie

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en Nat.

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Datum

27 november 2025

Onze referentie

6931678

1. Aanleiding

In uw brief van 14 november 2025 heeft u aan de Tweede Kamer toegezegd een verkenning te starten naar de database CATCH-vreemdelingen.¹ In deze database zijn gezichtsopnames van vreemdelingen uit de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) opgenomen zodat deze kunnen worden gebruikt voor gezichtsvergelijking in het kader van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Met bijgevoegde brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de richting waarin de verkenning wordt voortgezet en het beoogde tijdpad.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van bijgevoegde (identieke) conceptbrieven aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer.

3. Kernpunten

- De verwerking van biometrische gegevens moet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Op grond van artikel 9 van de AVG is een verwerking van biometrische gegevens alleen toegestaan indien dit noodzakelijk is voor zwaarwegende algemene belangen, op basis van Unierecht of lidstatelijk recht, met inachtneming van proportionaliteit en passende maatregelen ter bescherming van grondrechten.
- De verwerking van biometrische gegevens van vreemdelingen is geregeld in artikel 107 van de Vreemdelingenwet 2000. Daarin is ook geregeld dat deze gegevens kunnen worden verstrekt voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Dit artikel biedt geen duidelijke juridische grondslag voor de verwerking van gezichtsopnames van vreemdelingen in een aparte database, enkel voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten.
- Op basis van de huidige werkwijze wordt niet voldaan aan de voorwaarde van doelbinding. Hoewel er een grondslag bestaat voor het verwerken van biometrische gegevens van vreemdelingen ten behoeve van opsporing en vervolging van strafbare feiten, wordt met de huidige wijze van kopiëren naar CATCH-vreemdelingen niet voldaan aan de eisen van proportionaliteit en noodzakelijkheid. De biometrische gegevens worden verzameld voor identiteitsvaststelling in het kader van vreemdelingrechtelijke procedures, terwijl het vervolgens verwerken in CATCH-vreemdelingen plaatsvindt met een ander doel, te weten opsporing en vervolging van strafbare feiten.

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2025D47545&id=2025Z20222

- De verkenning naar CATCH-vreemdelingen heeft als doel te komen tot een rechtmatige situatie voor de verwerking van gezichtsopnames van vreemdelingen voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten.
- Binnen de verkenning wordt gezocht naar een manier om gezichtsvergelijking mogelijk te maken die past binnen de juridische kaders. Daarbij ligt de focus op de bescherming van persoonsgegevens, de noodzaak en wenselijkheid van het gebruik van beschikbare gegevens van vreemdelingen en de technische haalbaarheid. Op basis van de uitkomsten van de verkenning zal worden bepaald of, en in welke vorm, een structurele aanpassing of alternatief voor CATCH-vreemdelingen wenselijk en uitvoerbaar is.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en Nat.

Datum
27 november 2025

Onze referentie
6931678

4. Toelichting

Op 1 maart 2026 vervalt de nationale bevoegdheid om biometrische gegevens van vreemdelingen af te nemen en te verwerken op grond van de Vreemdelingenwet 2000. Om te voorkomen dat deze bevoegdheid vervalt en de biometrische gegevens moeten worden vernietigd, voorziet een wetsvoorstel in bestendiging van deze bevoegdheden. Het wetsvoorstel is voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad van State heeft negatief geadviseerd (dictum C). De Raad van State heeft onder meer kritische kanttekeningen geplaatst bij het gebruik van vingerafdrukken en gezichtsopnames voor opsporing en vervolging en de rechtmatigheid van het opnemen van gezichtsopnames in CATCH-vreemdelingen. Naar aanleiding van dit advies heeft u de verkenning naar CATCH-vreemdelingen aangekondigd. CATCH-vreemdelingen heeft geen directe koppeling met het voorliggende wetsvoorstel. Het betreft een specifieke toepassing waarbij gezichtsopnamen worden vergeleken ten behoeve van opsporing en vervolging.

De Raad van State heeft in het advies over het wetsvoorstel enkele kritische kanttekeningen geplaatst bij de verwerking van alle gezichtsopnames van vreemdelingen in CATCH-vreemdelingen.² De Raad van State heeft geadviseerd toe te lichten op basis van welke juridische grondslag de verwerking van gegevens in CATCH-vreemdelingen plaatsvindt, de noodzakelijkheid van deze gegevensverwerking dragend te motiveren en de bewaartermijnen voor de opslag van gezichtsopnames in CATCH-vreemdelingen wettelijk te regelen. Indien dit niet mogelijk is, adviseert de Raad van State om de verwerking van deze gegevens in deze vorm aan te passen of stop te zetten.

Van vreemdelingen worden biometrische gegevens (vingerafdrukken en gezichtsopnames) afgenomen om hun identiteit vast te stellen en te verifiëren in het kader van vreemdelingrechtelijke procedures. Deze gegevens kunnen onder voorwaarden aan de politie worden verstrekt ten behoeve van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Gezichtsvergelijking is op dit moment niet mogelijk binnen de BVV.

Om gezichtsopnames van verdachten met gezichtsopnames van vreemdelingen te kunnen vergelijken wordt een kopie van alle gezichtsopnames met de biometrische waarden van de gezichtsopnames en een deel van de persoonsgegevens van vreemdelingen uit de BVV opgenomen in de database CATCH-vreemdelingen. Deze gegevens worden daarin alleen verwerkt ten behoeve van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. U bent verantwoordelijk voor deze database.

² <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@152305/w03-25-00170-ii/>

De politie is bevoegd om na toestemming van een rechter-commissaris gezichtsopnames van verdachten te vergelijken met de gezichtsopnames van vreemdelingen in CATCH-vreemdelingen. Het systeem genereert dan potentiële matchkandidaten op basis van biometrische overeenkomsten. Indien een sterke gelijkenis wordt vastgesteld, kan de politie nadere persoonsgegevens opvragen bij de Minister van Asiel en Migratie. Hoewel de voorziening slechts in een beperkt aantal gevallen is gebruikt, is zij in enkele concrete opsporingsonderzoeken, bijvoorbeeld bij onderzoeken naar terreurverdachten, van groot belang gebleken.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en Nat.

Datum
27 november 2025

Onze referentie
6931678

Het is belangrijk dat de mogelijkheid tot het uitvoeren van gezichtsvergelijking blijft bestaan, bij voorkeur binnen de geldende juridische kaders. Binnen de verkenning wordt daarom allereerst onderzocht of de gezichtsvergelijking binnen de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) zelf kan worden uitgevoerd, met behulp van specifieke softwarelicenties in een afgeschermd testomgeving. Een belangrijk voordeel van deze aanpak is dat de vergelijking dan plaatsvindt binnen een zorgvuldig beheerde en bestaande voorziening, wat het aantal afzonderlijke gegevensverzamelingen beperkt, privacyrisico's verkleint en de controle op toegang tot en gebruik van biometrische gegevens verbetert. Tegelijkertijd wordt onderzocht of de gegevensuitwisseling met de politie op een transparante en gestandaardiseerde manier kan plaatsvinden, binnen de kaders van de AVG en de Vreemdelingenwet 2000. Daarbij wordt ook gekeken naar de technische efficiëntie, beheersbaarheid en naar de opslag en tijdige vernietiging van persoonsgegevens, zodat wettelijke bewaartermijnen worden nageleefd. Omdat de huidige werkwijze op dit moment niet volledig kan voldoen aan de eisen van de Raad van State, onder meer wat betreft een toereikende juridische grondslag, een goed gemotiveerde noodzaak en de wettelijke regeling van bewaartermijnen, richt de verkenning zich ook op mogelijke alternatieve werkwijzen die hier wel aan kunnen voldoen. De Kamer wordt in het vierde kwartaal van 2026 geïnformeerd over de definitieve uitkomsten van de verkenning.

4.1. Politieke context

Het wetsvoorstel is op dit moment aanhangig bij de Tweede Kamer. Het verslag wordt verwacht op 11 december. Het wetsvoorstel zal voor 1 maart 2026 in werking moeten treden om te voorkomen dat de bevoegdheden vervallen en de gegevens moeten worden vernietigd. Tegen deze achtergrond is het van belang dat het wetsvoorstel spoedig wordt behandeld met het oog op de beoogde datum van inwerkingtreding. Voor de voortgang van het wetgevingstraject is het essentieel dat de Tweede Kamer op korte termijn zoveel mogelijk duidelijkheid wordt geboden over de stand van zaken met betrekking tot CATCH-vreemdelingen.

De EK-fracties van GroenLinks-PvdA en D66 zijn in ieder geval kritisch over de Wet biometrie in de vreemdelingenketen vanwege privacyaspecten.

4.2. Communicatie

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.